

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики
та організації роботи Верховної Ради України

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-49-56 E-mail: k_reglam@rada.gov.ua

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до статті 48 Регламенту Верховної Ради України щодо реєстрації постанов про скасування рішень Верховної Ради», внесений народними депутатами України Арахамією Д.Г., Корнієнком О.С., Стефанчуком Р.О. та іншими (всього 31 підпис) (реєстр. № 5813 від 21.07.2021)

Комітет на засіданні 8 вересня 2021 року (протокол № 80) розглянув згідно з електронною резолюцією Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 22 липня 2021 року (електронна картка документа (592680) проект Закону України «Про внесення змін до статті 48 Регламенту Верховної Ради України щодо реєстрації постанов про скасування рішень Верховної Ради», внесений народними депутатами України Арахамією Д.Г., Корнієнком О.С., Стефанчуком Р.О. та іншими (всього 31 підпис) (реєстр. № 5813 від 21.07.2021), висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України від 03.09.2021 № 16/03-2021/276780 (630781).

Метою законопроекту, як зазначено в пояснювальній записці до нього, є «оптимізація процедури реєстрації постанов про скасування прийнятих рішень Верховної Ради України» шляхом внесення змін до статті 48 Регламенту Верховної Ради України.

Комітет зазначив, що питання удосконалення процесу планування законопроектної роботи Верховної Ради України не передбачено Планом законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженим Постановою Верховної Ради України від 2 лютого 2021 року № 1165-ІХ.

Згідно з частиною третьою статті 93 Регламенту Верховної Ради України та предмета відання Комітету, визначеного Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 19-ІХ, Комітет зазначив, що законопроект (реєстр. № 5813) внесено на реєстрацію згідно з частиною першою статті 89, частиною другою статті 90 та частинами першою, другою і шостою статті 91 Регламенту Верховної Ради України, за підписом осіб, які мають право законодавчої ініціативи, з пропозицією щодо кандидатури доповідача на пленарному засіданні, пояснювальною запискою, порівняльною таблицею та електронним файлом.

По суті правового змісту вказаного законопроекту Комітет зазначає таке.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною п'ятою статті 83 Конституції України передбачено, що порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та Регламентом Верховної Ради України.

У свою чергу, порядок роботи Верховної Ради України, її органів та посадових осіб, засади формування, організації діяльності та припинення діяльності депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України встановлюються Конституцією України, Регламентом Верховної Ради України та законами України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», про тимчасові слідчі комісії, спеціальну тимчасову слідчу комісію і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України (частина перша статті 1 Регламенту Верховної Ради України).

Статтею 48 Регламенту Верховної Ради України передбачено порядок скасування рішень Верховної Ради України і, зокрема, в частинах п'ятій та шостій цієї статті встановлено, що у разі якщо в результаті вжитих головуючим на пленарному засіданні заходів не забезпечено припинення порушення Регламенту Верховної Ради України та не усунуто наслідків цього порушення при голосуванні за закон, постанову чи інший акт Верховної Ради України в цілому або якщо головуючий на пленарному засіданні залишив заяву без розгляду, народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи протягом двох робочих днів подає Голові Верховної Ради України відповідну заяву. Одночасно народний депутат України, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи вносить проект постанови Верховної Ради України про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття закону, постанови чи іншого акта Верховної Ради України в цілому.

Авторами законопроекту пропонується внести зміни до вищезазначених частин статті 48 Регламенту Верховної Ради України, а саме:

- в частині п'ятій передбачити, що «у разі якщо в результаті вжитих головуючим на пленарному засіданні заходів не забезпечено припинення порушення цього Регламенту та не усунуто наслідків цього порушення при голосуванні за закон, постанову чи інший акт Верховної Ради в цілому або якщо головуючий на пленарному засіданні залишив заяву без розгляду, сорок п'ять або більше народних депутатів, які представляють не менше половини кількості зареєстрованих у Верховній Раді депутатських фракцій (депутатських груп), Президент України або Кабінет Міністрів України протягом двох робочих днів можуть внести проект постанови Верховної Ради про скасування рішення Верховної Ради про прийняття закону, постанови чи іншого акта Верховної Ради в цілому»;

- частину шосту виключити.

Комітет звернув увагу на те, що у частині сьомій статті 48 Регламенту Верховної Ради України є посилання на частину шосту цієї статті, про що відображено авторами законопроекту в порівняльній таблиці до законопроекту (реєстр. № 5813), проте в тексті законопроекту ця пропозиція відсутня.

Разом з цим, ініціатори внесення проекту не пропонують зміни до другого речення частини першої та частини другої статті 92 Регламенту Верховної Ради України про те, що у прийнятті на реєстрацію проекту постанови Верховної Ради України про скасування рішення Верховної Ради України може бути відмовлено у разі, якщо такий проект постанови подано неналежним суб'єктом подання, який визначено у частині п'ятій статті 48 Регламенту Верховної Ради України, запропонованій у поданому законопроекті, тобто лише ті суб'єкти і у тій кількості, які були присутні на відповідному пленарному засіданні Верховної Ради України і зверталися з заявою до головуєчого на пленарному засіданні.

Крім того, автори законопроекту пропонують у частині п'ятій статті 48 Регламенту Верховної Ради України замість словосполучення «народний депутат, інший суб'єкт права законодавчої ініціативи», передбачити, що ініціаторами внесення проекту постанови про скасування рішення Верховної Ради України можуть бути народні депутати України у певній кількості, Президент України та Кабінет Міністрів України, проте аналогічні зміни не запропоновано внести і до частини третьої цієї статті, яка також містить таке словосполучення «інший суб'єкт права законодавчої ініціативи».

Комітет зазначив, що згідно з положеннями статті 93 Конституції України право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України належить Президентові України, народним депутатам України та Кабінету Міністрів України.

Разом з цим, частини третя та четверта статті 48 Регламенту Верховної Ради України передбачають звернення до головуєчого на пленарному засіданні Верховної Ради України у разі порушення встановленої Регламентом Верховної Ради України процедури при розгляді й голосуванні проекту, закону, постанови, іншого акта Верховної Ради України. Відтак, для внесення відповідного проекту постанови Верховної Ради України необхідна фізична присутність на пленарному засіданні Верховної Ради України народних депутатів України – ініціаторів внесення такого проекту постанови чи представника органу, який наділений таким правом для відповідного звернення до головуєчого із заявою.

Також виникає питання щодо визначення «сорок п'ять або більше народних депутатів, які представляють не менше половини кількості зареєстрованих у Верховній Раді депутатських фракцій (депутатських груп)».

Перш за все таке обмеження може зумовлювати народного депутата України представляти депутатську фракцію (депутатську групу) за дорученням самої депутатської фракції (депутатської групи), відтак таке доручення необхідно передбачати серед необхідних документів щодо реєстрації відповідного проекту постанови про скасування рішення Верховної Ради України, а це в свою чергу потребуватиме змін до статті 91 Регламенту Верховної Ради України.

Крім цього Комітет зазначив, що у Верховній Раді України дев'ятого скликання станом на сьогодні 20 народних депутатів України, що не входять до складу будь-якої депутатської фракції (депутатської групи) у Верховній Раді України, а відтак у разі прийняття запропонованої редакції проекту Закону (реєстр. № 5813), проект постанови Верховної Ради України про скасування

рішення Верховної Ради України про прийняття закону, постанови чи іншого акта Верховної Ради України в цілому може бути внесено, зокрема, сорока п'ятьма або більше народними депутатами України, які є представниками депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України, що унеможливить внесення такого проекту позафракційними народними депутатами України.

Зазначене, у свою чергу, не узгоджується з положеннями частини першої статті 26 Закону України «Про статус народного депутата України», якими передбачено, що ніхто не має права обмежувати повноваження народного депутата України, крім випадків, передбачених Конституцією України, Законом України «Про статус народного депутата України» та іншими законами України.

При підготовці висновку Комітетом взято до уваги зауваження, викладені у висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, а саме: «Необхідно також звернути увагу, що положення ч. 5 ст. 48 Регламенту (які пропонується змінити) знаходяться у тісному логічному зв'язку з приписами ч. ч. 3, 4 ст. 48 Регламенту, за змістом яких процедура скасування рішень Верховної Ради України стосується порушень Регламенту при розгляді й голосуванні питання, тоді як в новій редакції ч. 5 ст. 48 Регламенту мова йде лише про «порушення при голосуванні за закон, постанову чи інший акт Верховної Ради в цілому». Відтак, без узгодження нової редакції ч. 5 ст. 48 Регламенту із змістом інших наведених положень цієї статті відбудеться змістовний розрив логічної побудови нормативного матеріалу всієї ст. 48 Регламенту».

Згідно з частиною третьою статті 93 Регламенту Верховної Ради України головний комітет не пізніш як у тридцятиденний строк попередньо розглядає законопроект, проект іншого акта і ухвалює висновок щодо доцільності включення його до порядку денного сесії Верховної Ради України.

Комітет ухвалив висновок на проект Закону України «Про внесення змін до статті 48 Регламенту Верховної Ради України щодо реєстрації постанов про скасування рішень Верховної Ради», внесений народними депутатами України Арахамією Д.Г., Корнієнком О.С., Стефанчуком Р.О. та іншими (всього 31 підпис) (реєстр. № 5813 від 21.07.2021), та рекомендує Верховній Раді України включити його до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України і за наслідками розгляду цього законопроекту в першому читанні відхилити його.

Проект Постанови Верховної Ради України додається.

Співдоповідачем від Комітету на пленарному засіданні з цього питання визначено голову Комітету.

Голова Комітету

С.В.КАЛЬЧЕНКО

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Кальченко Сергій Віталійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000002A093100CF118F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-28/03-2021/280636 від 08.09.2021

634210